

* **ข้อตกลง : แนวทางปฏิบัติมาตรฐานการบริการทันตกรรมขั้นพื้นฐานของ
สถานพยาบาลหลัก ตามโครงการหลักประกันสุขภาพทั่วหน้าจังหวัดเชียงใหม่**

1. ผู้ที่มีบัตรประกันสุขภาพทั่วหน้า สามารถมารับบริการทันตกรรมได้ในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ (เฉพาะกรณีโรงพยาบาลบางแห่งที่มีการเปิดบริการคลินิกทันตกรรมนอกเวลาด้วย)
2. การคิดค่าธรรมเนียมครั้งละ 30 บาท ต่อ 1 Visit ของการทำฟันและในกรณีที่มีผู้มารับบริการต้องการทำฟันหลายอย่าง เช่น อุดฟัน ถอนฟัน ขูดหินปูน จะมีเกณฑ์ในการเลือกพิจารณาให้การรักษาโดยจะเลือกทำฟันที่อยู่ใน Quadrant เดียวกันและสามารถให้การรักษาได้ครั้งละ 1 Quadrant และพิจารณาจากเวลาในการให้การรักษาร่วมด้วยโดยใช้เวลาในการให้การรักษาผู้ป่วยแต่ละรายไม่เกิน 30 นาที เพื่อให้ผู้มารับบริการในรายอื่นๆรอนานเกินไป
3. กรณีต่อไปนี้มีผู้มารับบริการ ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม 30 บาท
  - 3.1 การตรวจสุขภาพช่องปาก และยังไม่ได้รับการดูแลรักษาในครั้งต่อไป
  - 3.2 การนัดหมายผู้ป่วยมาติดตามผลการรักษา Recheck หรือ Follow up
  - 3.3 งานส่งเสริมป้องกันทันตสุขภาพทุกรูปแบบ ได้แก่
    - เคลือบฟลูออไรด์
    - เคลือบหลุมร่องฟัน (อายุไม่เกิน 15 ปี)
    - การตรวจสุขภาพช่องปากประจำปีและการให้คำแนะนำทันตสุขภาพ
    - การควบคุมคราบจุลินทรีย์ (Plaque Control)
4. การถอนฟันในกรณีปกติครอบคลุมทั้งฟันแท้และฟันน้ำนมที่ขึ้นแล้ว และการถอนฟันคุดที่มีอาการอักเสบหรือผุโดยไม่ต้องใช้การกรอกระดูกและแบ่งฟัน (ฟันคุดในเหงือกที่ถอนหรือผ่าได้โดยง่าย) ส่วนผู้มารับบริการที่ต้องการผ่าฟันคุดที่ไม่มีอาการจะไม่ครอบคลุมในสิทธิประโยชน์
5. การอุดฟันด้วยวัสดุทุกชนิด ได้แก่ Amalgam, Composit, Glass ionomer ฯลฯ ตามมาตรฐานของการรักษาและรวมถึงการ อุดฟันบริเวณปลายฟัน (Incisal edge) บิ่น หรือแตกจากอุบัติเหตุ
6. การขูดหินน้ำลายในผู้ป่วยโรคเหงือกอักเสบและโรคปริทันต์ ควรให้การรักษาคงแล้วเสร็จไม่เกิน 2 Visits
7. การรักษาโพรงฟันประสาทฟันน้ำนม (Pulpotomy, Pulpectomy) ควรให้การรักษาคงแล้วเสร็จไม่เกิน 2 Visits
8. การทำฟันปลอมที่ใช้ อคริลิกเป็นฐาน (Acrylic base)
  - 8.1 ฟันปลอมบางส่วน Temporary Plate
    - เลือกทำในกรณี Kenedy Class IV (เฉพาะฟันหน้า) เท่านั้น โดยต้องมีหลักในการพิจารณาว่าต้องมีฟัน Abutment ที่ดี มี Support ที่ดีเพียงพอและอาจต้องมีการทำ Rest หรือตะขอถาวรติด ร่วมด้วยในบางกรณีเพื่อให้มี Retention ที่เหมาะสมและเพียงพอตามหลักวิชาการ
    - การทำ TP. ไม่ควรเกิน 3 Visits

- อายุการใช้งานของ TP ที่ยอมรับได้ ประมาณ 2 ปี ส่วน Immediate TP อายุการใช้งาน ประมาณ 1 ปี

8.2 ฟันปลอมทั้งปาก Single denture , Complete denture

- การทำฟันปลอมทั้งปากไม่ควรเกิน 5 Visits
- อายุการใช้งานของฟันปลอมที่เหมาะสม คือ 5 ปี ขึ้นไป กรณีผู้ป่วยมีสภาพร่างกายปกติและมีการดูแลสุขภาพช่องปากดี แต่หากผู้ป่วยมีโรคทางระบบ สภาพสัน Ridge แบน มี Bone resorption มากขึ้น มีการดูแลสุขภาพช่องปากที่ไม่เหมาะสม ฟันปลอมอาจจะหลวมจะต้องมีการปรับสภาพฟันปลอมใหม่โดยการ Reline หรือ Rebase ภายหลัง (คิดค่าใช้จ่ายตามระเบียบราชการไม่ครอบคลุมอยู่ในสิทธิประโยชน์ของบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า)
- กรณีที่ทางโรงพยาบาลไม่สามารถทำฟันปลอมทั้งปากได้ สามารถส่งต่อไปยังโรงพยาบาลนครพิงค์หรือคณะทันตแพทย์ มช. โดยโรงพยาบาลที่เป็นผู้ส่งต่อจะต้องเสียค่าใช้จ่ายให้ตามที่จ่ายจริง

หมายเหตุ : ในกรณีที่ผู้ป่วยทำสูญหาย ก่อนอายุการใช้งานที่กำหนดไว้ และต้องการทำฟันปลอม
ชิ้นใหม่ ควรให้เสียค่าใช้จ่ายเองตามราคาที่ทางราชการกำหนด

9. การใส่เพดานเทียมในเด็กปากแหว่งเพดานโหว่ (Obturator)

หากต้องการส่งต่อทันตแพทย์เฉพาะทาง สามารถส่งต่อโรงพยาบาลแม่และเด็ก

10. การให้ฟลูออไรด์เสริมในกลุ่มเสี่ยงต่อโรคฟันผุ

ครอบคลุมทุกรูปแบบ ได้แก่

- การใช้ฟลูออไรด์เสริม (Supplemental fluoride) ในรูปแบบชนิดเม็ด หรือชนิดน้ำ
- การใช้ฟลูออไรด์ชนิดเคลือบโดยทันตบุคลากร (Topical Fluoride Gel)
- น้ำยาบ้วนปากผสมฟลูออไรด์ (Fluoride Mouthrinse)

ในการเลือกกลุ่มเสี่ยง ยึดตามเกณฑ์การพิจารณาระดับความเสี่ยงของบุคคลต่อโรคฟันผุสูง

11. การเคลือบหลุมร่องฟัน (Sealant) ในกลุ่มอายุไม่เกิน 15 ปี

พิจารณาเลือกทำให้กรณีที่ฟันกรามมีหลุมหรือร่องฟันที่ลึก เศษอาหารติดได้ง่ายและยากแก่การทำ
ความสะอาด ตามที่ทันตแพทย์เห็นว่ามีความจำเป็น โดยจังหวัดเชียงใหม่ได้ดำเนินโครงการรณรงค์
ป้องกันฟันผุโดยการเคลือบหลุมร่องฟันในฟันกรามแท้ของเด็กอายุ 5-6 ปี ความที่กองทันตสาธารณสุข
กรมอนามัย จัดทำขึ้น มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2539 จนถึงปัจจุบัน

ที่มา : จากการประชุมทันตบุคลากรจังหวัดเชียงใหม่

วันที่ 25 พฤษภาคม และ 1 มิถุนายน 2544